

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ
ՀՐԱՄԱՆ**

№՝ 875-Ա/2

«04» 08 2017թ.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0721.05.4

«ՄՍԱՄԹԵՐՔԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0721.05.01.4

**«ՕՊԵՐԱՏՈՐ-ԱՊԱՐԱՏԱՎԱՐ՝ ՄՍԱՄԹԵՐՔԻ ԶԵՐՄԱՅԻՆ ՄՇԱԿՄԱՆ
ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉԸ
ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՎ ՓՈՐՁԱՐԿՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ՆԵՐԴՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Ղեկավարվելով «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 16-րդ հոդվածի 2-րդ կետի պահանջով, հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010թ. մարտի 4-ի N 8 արձանագրային որոշման 14-րդ՝ «Հայաստանի Հանրապետությունում նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության և ուսուցման մասնագիտությունների և որակավորումների՝ կարողությունների ձևավորմանը միտված պետական կրթական չափորոշիչների մշակման և ներդրման հայեցակարգին ու գործողությունների ցանկին հավանություն տալու մասին» կետը, Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարի 2012թ. օգոստոսի 10-ի N777-Ա/Ք հրամանով հաստատված ոլորտային հանձնաժողովի փորձագիտական եզրակացությունը՝

Հ Ր Ա Մ Ա Յ ՈՒ Մ ԵՄ

1. Հաստատել նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մսամթերքի արտադրություն» մասնագիտության 0721.05.01.4 «Օպերատոր-

ապարատավար՝ մսամթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորման պետական կրթական չափորոշիչը՝ համաձայն հավելվածի:

2. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մսամթերքի արտադրություն» մասնագիտության 0721.05.01.4 «Օպերատոր-ապարատավար՝ մսամթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորման պետական կրթական չափորոշիչը մեկ պարբերաշրջանի ընթացքում փորձարկման նպատակով ուսումնական հաստատություններում ներդնել 2018թ. սեպտեմբերի 1-ից:
3. Նախարարության աշխատակազմի նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության վարչության պետին. մինչև 2017 թվականի դեկտեմբերի 30-ը հաստատման ներկայացնել այն ուսումնական հաստատությունների ցանկը, որոնցում փորձարկման նպատակով ներդրվելու է նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մսամթերքի արտադրություն» մասնագիտության 0721.05.01.4 «Օպերատոր-ապարատավար՝ մսամթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորման պետական կրթական չափորոշիչը:
4. Կրթության ազգային ինստիտուտի տնօրենին. ապահովել չափորոշի փորձարկման ընթացքի վերաբերյալ ուսումնական հաստատություններից վերլուծական հաշվետվությունների ստացումը:
5. Հրամանի կատարման հսկողությունը հանձնարարել նախարարի տեղակալ Մանուկ Մկրտչյանին:

?????? ???????
Aug 4 2017 3:35 AM

/ԼԵՎՈՆ ՄԿՐՏՉԱՆ

**ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐԻԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ
0721.05.4 «ՄՍԱՄԹԵՐՔԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0721.05.01.4
«ՕՊԵՐԱՏՈՐ-ԱՊԱՐԱՏԱՎԱՐ՝ ՄՍԱՄԹԵՐՔԻ ԶԵՐՄԱՅԻՆ ՄՇԱԿՄԱՆ
ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ**

ԳԼՈՒԽ 1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն չափորոշիչը սահմանում է նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մսամթերքի արտադրություն» մասնագիտության՝ ՀՀ կառավարության 2016 թվականի հուլիսի 7-ի N 714-Ն որոշմամբ հաստատված Հայաստանի Հանրապետության կրթության որակավորումների ազգային շրջանակի 4-րդ մակարդակի 0721.05.01.4 «Օպերատոր-ապարատավար՝ մսամթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորմանը ներկայացվող պահանջները, հիմնական կրթական ծրագրի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, ուսանողների ուսումնական բեռնվածության նվազագույն և առավելագույն ծավալները:
2. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մսամթերքի արտադրություն» մասնագիտության 0721.05.01.4 «Օպերատոր-ապարատավար՝ մսամթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը կարող է իրականացվել ուսուցման հետևյալ ձևով՝
  - 1) առկա,
  - 2) դրսեկության (էքստենսատ):
3. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մսամթերքի արտադրություն» մասնագիտության 0721.05.01.4 «Օպերատոր-ապարատավար՝ մսամթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի յուրացման համար սահմանվում են ուսումնառության հետևյալ նորմատիվային ժամկետները.
  - 1) կրթության առկա ձևով՝
    - ա. միջնակարգ կրթության հիմքով՝ 1 տարի
    - բ. հիմնական կրթության հիմքով՝ միջնակարգ կրթության երրորդ աստիճանի կրթական ծրագրի հետ համատեղելու դեպքում՝ 3 տարի

2) դրսեկության (էքստեննատ) ձևով կրթության հիմքը և ուսուցման տևողությունը որոշում է ուսումնական հաստատությունը՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007թ. սեպտեմբերի 6-ի «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հիմնական կրթական ծրագրերի հեռավար (դիստանցիոն) և դրսեկությամբ (էքստեննատով) ուսուցման կարգերը հաստատելու մասին» N 1028-Ն որոշման:

4. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մսամթերքի արտադրություն» մասնագիտության 0721.05.01.4 «Օպերատոր-ապարատավար՝ մսամթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը միջնակարգ կրթության հիմքով յուրացնող ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալը 1368 ժամ է, առավելագույն ծավալը՝ 2214 ժամ: Հիմնական կրթական ծրագիրը հիմնական կրթության հիմքով՝ միջնակարգ կրթության երրորդ աստիճանի կրթական ծրագրի հետ համատեղելու դեպքում ուսումնառության տևողությունն ավելանում է 104 շաբաթով:

ԳԼՈՒԽ 2

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐԻԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒ ԹՅԱՆ 0721.05.4

«ՄՍԱՄԹԵՐՔԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0721.05.01.4

«ՕՊԵՐԱՏՈՐ-ԱՊԱՐԱՏԱՎԱՐ՝ ՄՍԱՄԹԵՐՔԻ ՋԵՐՄԱՅԻՆ ՄՇԱԿՄԱՆ

ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ» ՈՐԱԿՎՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐՆ ԱՎԱՐՏԱԾ

ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

5. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մսամթերքի արտադրություն» մասնագիտության 0721.05.01.4 ««Օպերատոր-ապարատավար՝ մսամթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորման մասնագետի մասնագիտական գործունեության բնութագիրը տրվում է ըստ զբաղմունքների տեսակների և մասնագիտական պարտականությունների:
6. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մսամթերքի արտադրություն» մասնագիտության 0721.05.01.4 «Օպերատոր-ապարատավար՝ մսամթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորմամբ մասնագետն իրականացնում է հետևյալ զբաղմունքները.
- 1) օպերատոր-ապարատավար՝ ջերմային մշակման սարքավորումների սպասարկման,
  - 2) օպերատոր-ապարատավար՝ չորացման, ծխեցման գործընթացների իրականացման,
  - 3) օպերատոր-ապարատավար՝ եփման գործընթացների իրականացման,
  - 4) օպերատոր-ապարատավար՝ կարմրեցման, տապակման գործընթացների իրականացման,
  - 5) օպերատոր-ապարատավար՝ հովացման գործընթացների իրականացման:
7. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մսամթերքի արտադրություն» մասնագիտության 0721.05.01.4 «Օպերատոր-ապարատավար՝ մսամթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորմամբ մասնագետի մասնագիտական գործունեության պարտականություններն են.

- 1) օգտվել իրավաբանական և նորմատիվ փաստաթղթերից, ստանդարտներից և տեխնիկական կանոնակարգերից,
- 2) կազմակերպել ջերմային մշակման նախապատրաստական աշխատանքները,
- 3) ստուգել շրջանակների վրա դասավորված մսամթերքների ճշտությունը,
- 4) բեռնել շրջանակների վրա դասավորված երշիկեղենը ջերմախցերի կամ եփման կաթսաների մեջ,
- 5) իրականացնել երշիկների և ապուխտների ջերմային մշակում,
- 6) որոշել ջերմամշակում անցած մսամթերքների պատրաստվածության աստիճանը,
- 7) բեռնահանել պատրաստի մթերքը ջերմամշակման սարքավորումներից,
- 8) բեռնաթափել և մաքրել ծխեցման խցերի մոխիրը և այլ մնացորդները,
- 9) կատարել սարքավորումների լվացում, մաքրում, ախտահանում, աշխատավայրի, գործիքների և սարքերի մաքրում,
- 10) ներակայացնել վերադասին կատարած աշխատանքների և խոչընդոտների վերաբերյալ տեղեկություններ,
- 11) կազմել աշխատանքային և տեխնիկական փաստաթղթեր:

ԳԼՈՒԽ 3

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0721.05.4

«ՄՍԱՄԹԵՐՔԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0721.05.01.4

«ՕՊԵՐԱՏՈՐ-ԱՊԱՐԱՏԱՎԱՐ՝ ՄՍԱՄԹԵՐՔԻ ԶԵՐՄԱՅԻՆ ՄՇԱԿՄԱՆ

ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ

8. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մսամթերքի արտադրություն» մասնագիտության 0721.05.01.4 «Օպերատոր-ապարատավար՝ մսամթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի նկատմամբ ընդհանուր պահանջները սահմանվում են շրջանավարտին ներկայացվող ընդհանուր պահանջների համաձայն:
9. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մսամթերքի արտադրություն» մասնագիտության 0721.05.01.4 «Օպերատոր-ապարատավար՝ մսամթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն ավարտած շրջանավարտը պետք է.
  - 1) Ժամանակակից անհատի և քաղաքացու ձևավորման պահանջներին համապատասխան ունենա ազգային և համաշխարհային մշակույթի ու պատմության վերաբերյալ գիտելիքներ,
  - 2) ունենա մասնագիտական ոլորտի վերաբերյալ ընդհանուր գիտելիքներ, կարողանա դրանք կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում,

3) մասնագիտական գործիքները, սարքավորումները, հարմարանքները և նյութերը արդյունավետ և նպատակային օգտագործելու նպատակով կիրառի մասնագիտական տեսական ու գործնական գիտելիքները,

4) ունենա մասնագիտական գործողությունները գործող նորմերի սահմաններում իրականացնելու հմտություններ,

5) ճիշտ ընկալի և կիրառի մասնագիտական տերմինաբանությունը,

6) ունենա մասնագիտական գործունեության ժամանակ համապատասխան գործողությունների սոցիալական հետևանքները հաշվի առնելու հմտություն,

7) ունենա մասնագիտական ինքնազարգացման և կատարելագործման նպատակով անհրաժեշտ տեղեկությունները ընտրելու և մասնագիտական աղբյուրներից ձեռք բերելու հմտություն,

8) ցուցաբերի աշխատանքային խնդիրների լուծման ընթացքում պատասխանատվություն ստանձնելու, հիմնավորված լուծումներ գտնելու կարողություն,

9) ունենա ինչպես ընդհանուր, այնպես էլ որոշակի փոփոխվող գործոններով իրավիճակներում աշխատելու հմտություն:

ԳԼՈՒԽ 4

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0721.05.4 «ՄՍԱՄԹԵՐՔԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0721.05.01.4 «ՕՊԵՐԱՏՈՐ-ԱՊԱՐԱՏԱՎԱՐ՝ ՄՍԱՄԹԵՐՔԻ ՋԵՐՄԱՅԻՆ ՄՇԱԿՄԱՆ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՊԱՇՏՊԱՆՆԵՐԸ

10. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մսամթերքի արտադրություն» մասնագիտության 0721.05.01.4 «Օպերատոր-ապարատավար՝ մսամթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի նկատմամբ պահանջները սահմանվում է ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների, առանցքային հմտությունների, ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական կարողությունների բնագավառում շրջանավարտին ներկայացվող պահանջների համաձայն:

11. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մսամթերքի արտադրություն» մասնագիտության 0721.05.01.4 «Օպերատոր-ապարատավար՝ մսամթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների բնագավառում պետք է՝

- 1) ցուցաբերի ՀՀ Սահմանադրության, զբաղվածության տվյալ բնագավառը կարգավորող հիմնական նորմատիվ ակտերի, մարդու և հասարակության, քաղաքացիների միջև հարաբերությունները կարգավորող օրենքների և նորմատիվ փաստաթղթերի հիմնական դրույթների իմացություն,
- 2) տիրապետի հայոց լեզվին,
- 3) հաղորդակցվի առնվազն մեկ օտար լեզվով,
- 4) ցուցաբերի առողջ կենսակերպ վարելու, հիգիենայի և ֆիզիկական կուլտուրայի կանոններին տիրապետելու կարողություն,
- 5) ցուցաբերի ազգային և համաշխարհային պատմության և մշակույթի որոշակի իմացություն,
- 6) ունենա անձի և հասարակության զարգացման օրինաչափությունների, հասարակության սոցիալական կառուցվածքի, շարժումների, քաղաքականության սուբյեկտների, քաղաքական հարաբերությունների և գործընթացների վերաբերյալ ընդհանուր տեղեկություններ,
- 7) տիրապետի էկոլոգիական հիմնական հասկացությունների բովանդակությանը, բնապահպանական գլոբալ և տարածաշրջանային հիմնախնդիրների դրույթներին,
- 8) ցուցաբերի մասնագիտական գործունեության բնագավառի տնտեսական երևույթների և հարաբերությունների առանձնահատկությունների վերաբերյալ իմացություններ,
- 9) պատկերացում ունենա արտակարգ իրավիճակների մասին, տիրապետի արտակարգ իրավիճակներում գործելու հիմնական սկզբունքներին և մոտեցումներին, տեղյակ լինի փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման կառուցվածքին և ձևերին, օգտագործի անհատական պաշտպանության միջոցներ:

12. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մսամթերքի արտադրություն» մասնագիտության 0721.05.01.4 «Օպերատոր-ապարատավար՝ մսամթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը պետք է տիրապետի հավելված 1-ի աղյուսակ 1-ում բերված մոդուլներով ներկայացված առանցքային հմտություններին:

13. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մսամթերքի արտադրություն» մասնագիտության 0721.05.01.4 «Օպերատոր-ապարատավար՝ մսամթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը պետք է տիրապետի հավելված 1-ի աղյուսակ 2-ում բերված մոդուլներով ներկայացված ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողություններին:

ԳԼՈՒԽ 5

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0721.05.4

«ՄՍԱՄԹԵՐՔԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0721.05.01.4

«ՕՊԵՐԱՏՈՐ-ԱՊԱՐԱՏԱՎԱՐ՝ ՄՍԱՄԹԵՐՔԻ ԶԵՐՄԱՅԻՆ ՄՇԱԿՄԱՆ

ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ

ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՍԲ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ

14. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մսամթերքի արտադրություն» մասնագիտության 0721.05.01.4 «Օպերատոր-ապարատավար՝ մսամթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության կադրային ապահովության և կադրային համապատասխանության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները

1) Ուսումնական պարապմունքներ վարող դասախոսը պետք է ունենա դասընթացի բնույթին համապատասխանող միջին կամ բարձրագույն մասնագիտական կրթության որակավորում, կամ տվյալ մասնագիտական զբաղվածության բնագավառում աշխատանքային գործունեության փորձ՝ եթե տվյալ դասընթացի ուղղությամբ միջին կամ բարձրագույն կրթություն չի իրականացվում: Հատուկ մասնագիտական դասընթացները վարող դասախոսների համար մասնագիտական աշխատանքի փորձի առկայությունը ցանկալի է:

2) Ուսումնական պրակտիկան վարող արտադրական ուսուցման վարպետը պետք է ունենա տվյալ մասնագիտությամբ մասնագիտական աշխատանքի փորձ և մասնագիտական կրթություն:

3) Արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները վարում է մասնագիտական դասընթացի դասախոսը:

15. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մսամթերքի արտադրություն» մասնագիտության 0721.05.01.4 «Օպերատոր-ապարատավար՝ մսամթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի իրականացման ուսումնամեթոդական ապահովման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները

1) հաստատությունը պետք է ունենա մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաների և մոդուլների ծրագրային բովանդակությանը համապատասխանող ուսումնական, մեթոդական և տեղեկատվական նյութեր (գրադարանային ֆոնդ, տվյալների համակարգչային բազա և այլն), գնահատման և ատեստավորման նպատակով օգտագործվող նյութեր, ուսումնական գործընթացի արդյունավետ իրականացմանը նպաստող այլ նյութեր, ուղեցույցներ:

16. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մսամթերքի արտադրություն» մասնագիտության 0721.05.01.4 «Օպերատոր-ապարատավար՝ մսամթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության նյութատեխնիկական ապահովության նկատմամբ պահանջները սահմանվում են ըստ

ուսումնական կաբինետների, լաբորատորիաների, արհեստանոցների, սպորտային համալիրի: Դրանց հազեցվածությունը որոշվում է ուսումնական ծրագրերի պահանջներին համապատասխան:

- 1) Ուսումնական կաբինետների երաշխավորվող ցանկը՝
  - ա. ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական առարկաների,
  - բ. օտար լեզվի,
  - գ. մասմթերքի որակի զգայորոշման կաբինետ,
  - դ. անվտանգության, առաջին օգնության և աշխատանքի պաշտպանության,
  - ե. անհատական համակարգիչների:
- 2) Ուսումնական լաբորատորիաների երաշխավորվող ցանկը՝
  - ա. մսի և մասմթերքի փորձարտադրական,
  - բ. ծխաօդային խառնուրդի ստացման:
- 3) Սպորտային համալիր՝
  - ա. մարզադահլիճ,
  - բ. մարզահրապարակ:

Կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ձևավորել լրացուցիչ կաբինետներ, լաբորատորիաներ:

17. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մասմթերքի արտադրություն» մասնագիտության 0721.05.01.4 «Օպերատոր-ապարատավար՝ մասմթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.
  - 1) առկա ուսուցման ձևի համար ուսումնական տարվա սկիզբը սեպտեմբերի 1-ն է, իսկ դրսեկության (էքստեռնատ) ձևով ուսուցման դեպքում սահմանվում է ուսումնական պլաններով,
  - 2) ուսումնական յուրաքանչյուր տարվա տևողությունը սահմանվում է ուսումնական պլանով,
  - 3) ուսանողի շաբաթական ուսումնական բեռնվածության առավելագույն ծավալը չպետք է գերանձանցի 54 ժամը՝ ներառյալ լսարանային և արտալսարանային ուսումնական աշխատանքի բոլոր տեսակները,
  - 4) ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն և պարտադիր պարապմունքների շաբաթական ծավալը չպետք է գերազանցի 36 ժամը՝ առանց նախասիրական առարկաների, խորհրդատվությունների և լրացուցիչ արտալսարանային պարապմունքների բեռնվածության,
  - 5) ուսումնական խմբի համար խորհրդատվության տարեկան ծավալը կազմում է մինչև 100 ժամը,
  - 6) նախասիրական առարկաների ցանկը, դրանց ծավալը (առանձին դասացուցակով) և ուսուցման ժամկետները յուրաքանչյուր ուսումնական տարում որոշվում է հաշվի առնելով ուսանողների ընտրությունը:
18. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մասմթերքի արտադրություն» մասնագիտության 0721.05.01.4 «Օպերատոր-ապարատավար՝ մասմթերքի ջերմային

մշակման սարքավորումների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի պրակտիկաների կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

- 1) մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը ներառում է ուսումնական (տեսական ուսուցմամբ և/կամ առանց տեսական ուսուցման), արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաներ.
- 2) պրակտիկայի յուրաքանչյուր տեսակի տևողությունը սույն չափորոշչով սահմանված պրակտիկայի ընդհանուր տևողությանը համապատասխան սահմանվում է մասնագիտության ուսումնական պլանով,
- 3) պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերը կազմում և հաստատում են ուսումնական հաստատությունները.
- 4) ուսումնական պրակտիկաներն անց են կացվում պրակտիկայի ծրագրի կատարումն ապահովելու համար բավարար կահավորում և տեխնիկական հագեցում ունեցող ուսումնական արհեստանոցներում, ուսումնափորձնական տեղամասերում, հաստատության այլ ուսումնաօժանդակ օբյեկտներում, ինչպես նաև կազմակերպություններում, հաստատություններում.
- 5) արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները, որպես կանոն, անց են կացվում պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերի բովանդակությանը համապատասխան պայմաններ ունեցող կազմակերպություններում:

19. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մսամթերքի արտադրություն» մասնագիտության 0721.05.01.4 «Օպերատոր-ապարատավար՝ մսամթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորման ուսանողների ատեստավորումների նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

- 1) ուսումնառության ընթացքում ուսանողները պարբերաբար ատեստավորվում են, որի նպատակը, ըստ սույն չափորոշչով սահմանված կարողությունների տարրերի, նրանց ձեռքբերումները հավաստող վկայություններ ստանալն է,
- 2) ուսումնական կիսամյակի սկզբում ուսանողը տեղեկացվում է կիսամյակի ընթացքում միջանկյալ ատեստավորման բնույթի, ժամկետների, անցկացման ձևի և ներառվող նյութի ծավալի մասին,
- 3) պետական ամփոփիչ ատեստավորումը երաշխավորվում է անցկացնել համալիր (միջառարկայական կամ միջմոդուլային) քննության ձևով,
- 4) պետական ամփոփիչ ատեստավորման ընտրված ձևը և ներառվող նյութի ծավալը պետք է հնարավորություն տա ստուգել շրջանավարտի ձեռք բերած կարողությունների և հմտությունների համապատասխանությունը սույն չափորոշչով 0721.05.4 «Մսամթերքի արտադրություն» մասնագիտության 0721.05.01.4 «Օպերատոր-ապարատավար՝ մսամթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորման մասնագետի համար սահմանված պահանջներին:

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՇԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0721.05.4

«ՄՍԱՄԹԵՐՔԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0721.05.01.4

«ՕՊԵՐԱՏՈՐ-ԱՊԱՐԱՏԱՎԱՐ՝ ՄՍԱՄԹԵՐՔԻ ԶԵՐՄԱՅԻՆ ՄՇԱԿՄԱՆ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՄՈԴՈՒԼԱՅԻՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ, ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ ԵՎ ԴՐԱ ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

20. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մսամթերքի արտադրություն» մասնագիտության 0721.05.01.4 «Օպերատոր-ապարատավար՝ մսամթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնելու համար հաստատությունը կազմում և հաստատում է առանցքային հմտությունների, ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական մոդուլների, ընտրովի դասընթացի ուսումնական ծրագրերը, կրթության կառավարման պետական լիազորված մարմնի երաշխավորած ձևին համապատասխան ուսումնական պլանը՝ հաշվի առնելով հավելված 1-ի 3-րդ աղյուսակում բերված օրինակելի ուսումնական պլանը:
21. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մսամթերքի արտադրություն» մասնագիտության 0721.05.01.4 «Օպերատոր-ապարատավար՝ մսամթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնող հաստատությունը սույն չափորոշչի հիման վրա մոդուլային ուսումնական ծրագրերը և ուսումնական պլանը կազմելու ժամանակ՝
- 1) կարող է փոփոխել դասընթացների և մոդուլների ժամաքանակը՝ պահպանելով մասնագետի (շրջանավարտի) կարողություններին և հմտություններին ներկայացվող պահանջները,
  - 2) պետք է մոդուլների արդյունքներին և դրանց կատարման չափանիշներին համապատասխան ուսումնական ծրագրերը մշակելիս հաշվի առնի գործատուների, գործադիր իշխանությունների, մասնագիտական ոլորտը կառավարող պետական լիազորված մարմինների, այլ շահագրգիռ սուբյեկտների (սոցիալական գործընկերների) առաջարկությունները,
  - 3) պետք է առարկայի և /կամ/ մոդուլի ընդհանուր ժամաքանակի սահմաններում որոշի տեսական, գործնական և լաբորատոր պարապմունքների ժամաքանակները,
  - 4) պետք է միջանկյալ ատեստավորման ընդհանուր շաբաթների սահմաններում որոշի ըստ կիսամյակների այս ատեստավորմանը հատկացվող ժամանակը,
  - 5) պետք է որակավորման նկարագրին համապատասխան դրա ամբողջացման անհրաժեշտությունը և առանձնահատկությունը հաշվի առնելով կազմի և հաստատի ընտրովի դասընթացների ուսումնական ծրագրերը,
  - 6) օգտվելով երաշխավորված ձևում տրված պարզաբանումներից՝ պետք է կազմի ուսումնական պլանի կիրառման պարզաբանումները,

7) պետք է պրակտիկայի համար նախատեսված շաբաթների սահմաններում որոշի ուսումնական և արտադրական պրակտիկաների տևողությունները, անցկացման ժամկետները, նախաավարտական պրակտիկայի տևողությունը,

8) պետք է սույն չափորոշիչով երաշխավորված ամփոփիչ ատեստավորման ձևերին համապատասխան ընտրի ամփոփիչ ատեստավորման ձևը:

Հավելված 1

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության

0721.05.4 «Մսամթերքի արտադրություն»

մասնագիտության 0721.05.01.4 «Օպերատոր-
ապարատավար՝ մսամթերքի ջերմային մշակման
սարքավորումների» որակավորման պետական

կրթական չափորոշիչի

Աղյուսակ 1

**Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մսամթերքի արտադրություն» մասնագիտության
0721.05.01.4 «Օպերատոր-ապարատավար՝ մսամթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորման հիմնական կրթական
ծրագրի առանցքային հմտությունների մոդուլներ**

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ»		
1.	Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-Հ-4-17-001
2.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է զարգացնել սովորողի անձնական շփման ունակությունները, ակտիվացնել միջանձնային հաղորդակցության հնարավորությունները, ձևավորել աշխատանքային և մասնագիտական գործունեության ընթացքում նպատակային հաղորդակցման, գործնական կապերի ու հարաբերությունների ստեղծման կարողությունը:
3.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
4.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
5.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
6.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը անձնական և մասնագիտական նպատակների

		իրականացման համար
7.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է բացատրում հաղորդակցման անհրաժեշտությունը անձի ինքնադրսևորման և գործարար հաջողությունների համար, 2) ներկայացնում է շփման և անձնական հաղորդակցման ձևերը, բաղադրիչները, 3) ներկայացնում է գործնական հաղորդակցման եղանակները, բաղադրիչները, 4) շփման հնարավորությունը ուղղորդում է նպատակային հաղորդակցմանը, 5) անձնական հատկանիշները օգտագործում է գործնական հաղորդակցության մեջ:
8.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կիրառել ուղղակի հաղորդակցման ձևերը
9.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում ուղղակի հաղորդակցման ձևերը, 2) բանավոր հաղորդակցման ժամանակ վարում է զրույց, արձագանքում է հարցադրումներին, 3) հանդես է գալիս հաղորդումներով և զեկույցներով՝ ներկայացնում է հստակ և նպատակային խոսք, 4) ուղղակի հաղորդակցման ընթացքում հայտնում է տեսակետ, դրսևորում է հետաքրքրություններ, հաճոյախոսում է, 5) մասնակցում է դեբատների և բանավեճերի, պահպանում է համագործակցության շարունակականությունը:
10.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կիրառել անուղղակի հաղորդակցման ձևերը
11.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում անուղղակի հաղորդակցման ձևերը, 2) կազմում և ձևակերպում է գրավոր խոսք՝ պահպանելով նպատակայնությունն ու էթիկան, 3) օգտագործում է տեղեկատվական տեխնոլոգիաները և այլ տեխնիկական միջոցները՝ նպատակային տեղեկատվությունը փոխանցելու համար, 4) կազմում է գրություններ՝ ըստ հասցեատիրոջ և նպատակի, 5) վարում է տեղեկատվության հավաքագրման և փոխանցման փաստաթղթեր, 6) բանավոր հաղորդակցման նյութը փոխարկում է գրավորի, 7) գրավոր հաղորդակցման նյութը փոխարկում է բանավոր հակիրճ նյութի:
12.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ձևավորել և զարգացնել միջանձնային հաղորդակցում

13.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) Նախաձեռնում է անձնական և աշխատանքային շփում՝ ըստ իրավիճակի և զրուցակցի կամ հասցեատիրոջ, 2) ստանում, մշակում և դասակարգում է անհրաժեշտ (նպատակային) տեղեկատվությունը, 3) առկա տեղեկատվությունն օգտագործում է միջանձնային հաղորդակցում ձևավորելու համար, 4) օգտագործում է հաղորդակցման հնարքները և տեխնոլոգիաները՝ հետաքրքրություն առաջացնելու և շահադրդելու համար, 5) ներգրավվում է երկխոսություններում, քննարկումներում, հայտնում է կարծիք, հիմնավորում է տեսակետներ, 6) պահպանում և եզրափակում է երկխոսությունը, 7) կարողանում է հաղորդակցվել՝ հաշվի առնելով իրավիճակը և ունկնդրի հետաքրքրությունները:
14.	Ուսումնառության արդյունք 5	Խթանել համագործակցության ձևավորումը, ստեղծել նախապայմաններ շարունակական գործընկերության համար
15.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնում է համագործակցությանը խթանող միջոցառումները (գովազդ, հայտարարություններ, ցուցահանդեսներ և այլն), 2) հավանական գործընկերոջ վերաբերյալ հավաքագրում է անհրաժեշտ տեղեկատվությունը, 3) հավաքագրված տեղեկատվությունն օգտագործում է գործարար հաղորդակցում ձևավորելու համար, 4) օգտագործում է հաղորդակցման հնարքները և տեխնոլոգիաները՝ հետաքրքրություն առաջացնելու և շահադրդելու համար, 5) հաղորդակցման ընթացքում ձեռք է բերում վստահություն, 6) ապահովում է հետադարձ կապի միջոցառումներ:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ»		
16.	Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-ԱԱՕ-4-17-001
17.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել աշխատանքային գործունեության ընթացքում և կենցաղում անվտանգության կանոնները պահպանելու, սանիտարահիգիենիկ պահանջներին համապատասխան կենցաղը և աշխատանքը կազմակերպելու, հավանական վտանգները և վթարները կանխարգելելու, արտադրական վթարների դեպքում՝ անվտանգության միջոցառումներ իրականացնելու և առաջին օգնություն ցուցաբերելու

		կարողություններ:
18.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
19.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
20.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
21.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել աշխատանքային գործունեության ընթացքում և կենցաղում անվտանգության կանոնները
22.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է բացատրում անվտանգության կանոնների սահմանման, իրավական կարգավորման և պահպանման անհրաժեշտությունը, 2) ըստ հիմնական բնագավառների ճիշտ է ներկայացնում անվտանգության կանոնների պահանջները, 3) ճիշտ է ներկայացնում տեխնոլոգիական սարքավորումների շահագործման անվտանգության կանոնները, 4) ճիշտ է ներկայացնում հրդեհային անվտանգության և հակահրդեհային պաշտպանության կանոնները, 5) ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրասանվտանգության կանոնները, 6) ներկայացնում է անվտանգության կանոնների խախտման հետևանքները, պատասխանատվությունները:
23.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կազմակերպել կենցաղը և աշխատանքը սանիտարահիգիենիկ պահանջներին համապատասխան
24.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնում է մարդու առողջության և աշխատանքի ընթացքում աշխատունակության վրա ազդող գործոնները (սանիտարահիգիենիկ, հոգեբանաֆիզիոլոգիական, էթետիկական, սոցիալական-հոգեբանական), 2) ներկայացնում է աշխատավայրի սանիտարիայի և հիգիենայի ընդհանուր նորմերը (միկրոկլիման, ճառագայթումը, լուսավորվածությունը, տատանումները և այլն), 3) ներկայացնում է աշխատանքի համար անհրաժեշտ նյութերը և դրանց անվնաս օգտագործումը, 4) ներկայացնում է սանիտարիայի և հիգիենայի պահպանման համար անհրաժեշտ միջոցառումները:
25.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կանխել հավանական վտանգները և վթարները, իրականացնել անվտանգության միջոցառումներ
26.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է կենցաղային և արտադրական վթարների առաջացման պատճառները և հետևանքները,

		<p>2) ներկայացնում է արտադրական վթարների կանխման աշխատանքները,</p> <p>3) ներկայացնում է առանձին խմբերի (հաշմանդամություն ունեցող անձինք, հղիներ, անչափահասներ և այլն) աշխատանքային առանձնահատուկ պայմանները և վտանգների կանխման սահմանված միջոցառումները,</p> <p>4) ներկայացնում է կենցաղային և արտադրական վթարների ու դժբախտ պատահարների փաստաթղթային ձևակերպումների կարգը:</p>
27.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ցուցաբերել առաջին օգնություն
28.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) տիրապետում է տարբեր իրավիճակներում առաջին օգնության հիմնական կանոններին,</p> <p>2) առաջին օգնության գործողությունների քայլերը ճիշտ է ներկայացնում,</p> <p>3) կատարում է արհեստական շնչառության և սրտի աշխատանքի վերականգնման գործողություն,</p> <p>4) կատարում է արյան հոսքի դադարեցման և բաց վնասվածքների վիրակապման գործողություն,</p> <p>5) կատարում է այրվածքների նախնական մշակման և էլեկտրահարվածին առաջին օգնություն ցուցաբերելու գործողություններ,</p> <p>6) կատարում է վիրակապման և անշարժացման գործողություն՝ տարբեր կոտրվածքների դեպքում,</p> <p>7) ներկայացնում է տարբեր թունավորման դեպքերում առաջին օգնության կազմակերպման գործողությունները:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՕՊԵՐԱՏՈՐՈՒԹՅՈՒՆ»		
29.	Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-ՀՕ-4-17-001
30.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է զարգացնել սովորողի համակարգչային տեխնիկայից օգտվելու և դրա ծրագրային հնարավորությունները կիրառելու առաջնային կարողությունները, աշխատանքային գործունեության ընթացքում և անձնական կարիքների շրջանակներում կիրառել համակարգչային օպերացիոն համակարգերի, գրասենյակային փաթեթների (Microsoft Office) ծրագրերը, կատարելագործել համացանցից օգտվելու կարողությունները և տեղեկատվական բազաների հետ նպատակային աշխատելու հմտությունները:
31.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
32.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:

33.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
34.	Ուսումնառության արդյունք 1	Համակարգչային տեխնիկայի տիրապետում և օպերացիոն համակարգի կիրառում
35.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) տիրապետում է համակարգչի հիմնական և լրացուցիչ բաղադրիչներին, 2) տիրապետում է միացնելու, օգտագործելու և անջատելու տեխնիկական պայմաններին, 3) տիրապետում է համակարգչային օժանդակ տեխնիկական սարքերին (printer, scanner, projector, fax, պատճենման սարք և այլն), 4) ներկայացնում է օպերացիոն համակարգի պատուհանային կառուցվածքը, 5) ներկայացնում է կիրառվող հիմնական ծրագրերը (microsoft office), 6) կարողանում է բացել առաջադրված թղթապանակը և ֆայլը, 7) օգտվում է պատուհանային մենյուի հիմնական հրամաններից, 8) ստեղծում է նոր թղթապանակ ու ֆայլ, պահպանում, բացում, փակում և տեղադրում է առաջադրված վայրում, 9) կատարում է առաջադրված փաստաթղթի տպագրում (Print):
36.	Ուսումնառության արդյունք 2	Տեքստերի խմբագրում և ֆորմատավորում
37.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) կարողանում է ծրագրերը պատրաստել հայերեն և օտար լեզվով տեքստ մուտքագրելու համար, 2) մուտքագրում է տեքստ, մեծատառ նշաններ, սիմվոլներ, թվանշաններ, 3) կարողանում է տեղաշարժել տեքստային ցուցիչը տեքստի մեջ կատարելով ուղղումներ, ջնջումներ, լրացումներ, 4) կատարում է մուտքագրված տեքստի պարզագույն ֆորմատավորում՝ փոխելով տողերի դասավորությունը, միջտողային տարածությունները, տեքստի գունային ֆոնը, պարբերության խորությունները լուսանցքներից, 5) կարողանում է տեքստին կից ներմուծել նկարներ, գրաֆիկներ, աղյուսակներ, անիմացիաներ և այլն:
38.	Ուսումնառության արդյունք 3	Աղյուսակների պատրաստում և խմբագրում
39.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է աղյուսակներ կազմելու համապատասխան ծրագրերը և նախապատրաստում դրանք,

		<ul style="list-style-type: none"> 2) կազմում է աղյուսակ առաջադրված չափերով և մուտքագրում տվյալներ, 3) կատարում է ուղղումներ ու լրացումներ աղյուսակում (տվյալներ, տողեր, սյուներ և այլն), 4) փնտրում և գտնում է տվյալներ աղյուսակում, 5) ստեղծում է պարզ ֆունկցիոնալ կախվածություն տվյալների մեջ:
40.	Ուսումնառության արդյունք 4	Գրաֆիկական խմբագրում և նկարագրում
41.	Կատարման չափանիշներ	<ul style="list-style-type: none"> 1) գծագրում է գրաֆիկական օբյեկտներ, 2) գծագրում է գրաֆիկական օբյեկտներ՝ օգտագործելով Autoshapes պատուհանի պատրաստի ձևերը, 3) գծագրում է կանոնավոր պատկերներ, 4) ֆորմատավորում է գրաֆիկական օբյեկտները՝ տեղափոխելով, պատճենելով, պտտելով և չափերը փոխելով, 5) խմբավորում է գրաֆիկական օբյեկտները, 6) գծագրում է տեքստային բլոկներ, 7) կատարում է գրաֆիկական օբյեկտների գունաերանգավորում:
42.	Ուսումնառության արդյունք 5	Ցուցադրության կազմակերպում համակարգչային ծրագրերով
43.	Կատարման չափանիշներ	<ul style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնում է ցուցադրական ծրագրերը և դրանց պատուհանի կառուցվածքը, 2) մուտքագրում է տեքստ, թվային արժեքներ և պարզ գործողություններ, 3) ներբեռնում է նկարներ, տեսանյութեր, անիմացիաներ, տվյալներ՝ աղյուսակի, գրաֆիկի տեսքով, 4) կարողանում է առաջադրված թեմայով պատրաստել ավարտուն փաստաթուղթ ցուցադրության համար, 5) ցուցադրում է պատրաստված տեղեկատվական նյութը:
44.	Ուսումնառության արդյունք 6	Աշխատել համացանցում
45.	Կատարման չափանիշներ	<ul style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնում է «համացանց» հասկացությունը, 2) օգտագործում է ինտերնետային հիմնական ծրագրերը, 3) ներկայացնում է History, Favorites, Stop, Refresh հրամանների, Back և Forward կոճակների նշանակությունը, 4) փնտրում է առաջադրված տվյալները համացանցի տեղեկատվական բազաներում (որոնողական և բաց

	<p>ցանցերից),</p> <p>5) կարողանում է համացանցից ներբեռնել, պահպանել և օգտագործել տեղեկությունները,</p> <p>6) գրանցվում է էլեկտրոնային փոստում, ինտերնետային ծրագրերում և այլ կայքերում,</p> <p>7) օգտագործում է էլեկտրոնային փոստի հնարավորությունները, ուղարկում և ստանում ինֆորմացիա (հաղորդագրություն, նամակ և կցորդ):</p>
--	---

**Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4 «Մասմթերքի արտադրություն» մասնագիտության
0721.05.01.4 «Օպերատոր-ապարատավար՝ մասմթերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորման հիմնական կրթական
ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների մոդուլներ**

Մ Ո Ղ ՈՒ Լ Ի Ա Ն Վ Ա Ն ՈՒ Մ Ը «Ճ Ա Ր Տ Ա Ր Ա Գ Ի Տ Ա Կ Ա Ն Գ Ր Ա Ֆ Ի Կ Ա»		
1.	Մոդուլի դասիչը	ՄՋՄՍԱ-4-17-001
2.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողների մոտ ձևավորել տիպային գծագրեր կարդալու, էսքիզներ, աշխատանքային գծագրեր պատկերելու կարողություններ:
3.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
4.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
5.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
6.	Ուսումնառության արդյունք 1	Պատկերել հիմնական երկրաչափական կառուցումներ, երկրաչափական մարմինների, տիպային մեքենամասերի պրոյեկցիաներ
7.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է պատկերում հիմնական երկրաչափական կառուցումները, 2) ճիշտ է կառուցում երկրաչափական մարմինների պրոյեկցիաներ, 3) ճիշտ է կառուցում տիպային մեքենամասերի պրոյեկցիաներ:
8.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կարդալ տիպային գծագրեր
9.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում մասշտաբը, բազայավորման մակերևույթը, կտրվածքները, 2) ճիշտ է ներկայացնում պայմանական նշանները,

		3) ճիշտ է ներկայացնում մակագրությունը:
10.	Ուսումնառության արդյունք 3	Պատկերել բնօրինակից էսքիզներ, աշխատանքային գծագրեր
11.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է պատկերում բնօրինակից էսքիզը, աշխատանքային գծագիրը, 2) ճիշտ է ընտրում բազայավորման մակերևույթը, տեղադրում չափերը, պայմանական նշանները, 3) ճիշտ է պատկերում անհրաժեշտ կտրվածքները, 4) ճիշտ է պատկերում մակագրությունները, կատարում գրառումներ:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵԶՐՈՒՅԹՆԵՐ»		
12.	Մոդուլի դասիչը	ՄՋՄՍԱ-4-17-002
13.	Մոդուլի նպատակը	Ուսանողի մոտ ձևավորել մասնաբերքների տեսակների, հատկությունների և ըստ արտադրատեսակների՝ մասնաբերքի արտադրության տեխնոլոգիական ռեժիմների վերաբերյալ գիտելիքներ և դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ: Ավարտելով այս մոդուլը ուսանողը կկարողանա դասակարգել, տարբերակել մասնաբերքները և ներկայացնել տարբեր մասնաբերքների արտադրության տեխնոլոգիական գործընթացները:
14.	Մոդուլի տևողությունը	44 ժամ
15.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
16.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
17.	Ուսումնառության արդյունք 1	Դասակարգել երշիկեղենը, ներկայացնել երշիկեղենի տեսականին
18.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է դասակարգում երշիկեղենը՝ ըստ հիմնական հատկանիշների, 2) ճիշտ է ներկայացնում դասակարգման խմբերի բնութագրերը, 3) ճիշտ է ներկայացնում երշիկեղենի տեսականին և որակային կարգերը:
19.	Ուսումնառության արդյունք 2	Դասակարգել ապուխտները, ներկայացնել ապուխտների տեսականին
20.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է դասակարգում ապուխտները՝ ըստ հիմնական հատկանիշների,

		2) ճիշտ է ներկայացնում ապուխտների դասակարգման խմբերի բնութագրերը, 3) ճիշտ է ներկայացնում ապուխտների տեսականին:
21.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնում է մասնաթերքների արտադրության տեխնոլոգիական սխեմաները
22.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում եփած երշիկների տեխնոլոգիական սխեմաները, 2) ճիշտ է ներկայացնում կիսաապխտած երշիկների տեխնոլոգիական սխեմաները, 3) ճիշտ է ներկայացնում հումապխտած երշիկների տեխնոլոգիական սխեմաները, 4) ճիշտ է ներկայացնում ապուխտների արտադրության տեխնոլոգիական սխեմաները, 5) ճիշտ է ներկայացնում կիսապատրաստվածքների արտադրության տեխնոլոգիական սխեմաները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՍԱՆԻՏԱՐԻԱՅԻ ԵՎ ՀԻԳԻԵՆԱՅԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒՄ»		
23.	Մոդուլի դասիչը	ՄՋՄՍԱ-4-17-003
24.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել աշխատանքային գործընթացում սանիտարիայի և հիգիենայի նորմերը պահպանելու կարողություններ:
25.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
26.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
27.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
28.	Ուսումնառության արդյունք 1	Պահպանել սանիտարիայի նորմերը
29.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում սանիտարիայի նորմերը և դրանց դերը, 2) ճիշտ է դասակարգում արտադրությունում օգտագործվող հիմնական լվացող և ավտահանող նյութերը, 3) ճիշտ է ներկայացնում լվացման և ավտահանման հիմնական սկզբունքները, 4) ճիշտ է կատարում ջերմային մշակման սարքավորումների լվացման և ավտահանման աշխատանքները, 5) ճիշտ է ներկայացնում արտադրական գործընթացներին ներկայացվող սանիտարական պահանջները, 6) տարբեր իրավիճակներում պահպանում է սանիտարիայի նորմերը:

30.	Ուսումնառության արդյունք 2	Պահպանել հիգիենայի նորմերը
31.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում անձնական հիգիենայի նորմերը, 2) ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքային հիգիենայի նորմերը, 3) պահպանում է հիգիենայի նորմերը տարբեր իրավիճակներում:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՁԵՌՆԵՐԵՑՈՒԹՅՈՒՆ»		
32.	Մոդուլի դասիչը	ՄՋՄՍԱ-4-17-004
33.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել բիզնես գործունեություն իրականացնելու համար անհրաժեշտ գործնական հմտություններ: Դրանք ներառում են ինքնուրույն բիզնես կազմակերպելու և վարելու համար անհրաժեշտ գործողությունների իրականացման հմտություններ, որոնցում հաշվի է առնված ինչպես գործարար ոլորտին հատուկ սկզբունքները, այնպես էլ բիզնես գործունեությունը կարգավորող իրավական դաշտի առանձնահատկությունները
34.	Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
35.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլի 1 և 2 ուսումնառության արդյունքներն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չէ: Մյուս ուսումնառության արդյունքների ուսումնասիրությունը նպատակահարմար է իրականացնել որոշակի մասնագիտական մոդուլներ յուրացնելուց հետո, որպեսզի դրանց գործնական ձեռքբերումները օգտագործվեն համապատասխան ծրագրեր մշակելու համար:
36.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է
37.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հիմնավորված բիզնես-գաղափարի ձևավորման գործընթացը
38.	Կատարման չափանիշներ	1) բիզնես-գործունեության էությունը ճիշտ է մեկնաբանում, 2) բիզնես-գործունեության տեսլականը, նպատակը և ռազմավարությունը ճիշտ է սահմանում, 3) բիզնես-գործունեության համար նախընտրելի անձնային հատկանիշների կարևորությունը հիմնավորում է, 4) բիզնես-գործունեության համար սեփական հնարավորությունների գնահատումը ճիշտ է,

		<p>5) բիզնես-գաղափարի էությունը ճիշտ է մեկնաբանում,</p> <p>6) բիզնես-գաղափարի ձևավորման գործընթացի բաղադրիչների իմաստը ճիշտ է մեկնաբանում,</p> <p>7) ըստ իրավիճակների հիմնավորում է ձևավորված բիզնես-գաղափարները,</p> <p>8) բիզնես-գաղափարի տարբերակի գնահատումը ճիշտ է:</p>
39.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել կազմակերպության ստեղծման և գրանցման կարգը, կառավարման գործընթացը
40.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) կազմակերպության կազմակերպչա-իրավական ձևերի բնութագիրը ճիշտ է,</p> <p>2) կազմակերպության աշխատանքը կարգավորող իրավական ակտերի պահանջների ընկալումը ճիշտ է,</p> <p>3) կազմակերպության ստեղծման քայլերի հաջորդականությունը ճիշտ է մեկնաբանում,</p> <p>4) կազմակերպության ստեղծման համար պահանջվող փաստաթղթերի ձևավորումը ճիշտ է,</p> <p>5) կազմակերպության կառավարման անհրաժեշտությունը և խնդիրները ճիշտ է մեկնաբանում,</p> <p>6) կառավարման ֆունկցիաների բնութագրերը ճիշտ է,</p> <p>7) կառավարման ոճերի բնութագրերը ճիշտ է,</p> <p>8) կառավարման ֆունկցիոնալ բաժինների ձևավորման մոտեցումները ճիշտ է,</p> <p>9) աշխատատեղերի ձևավորման և պարտականությունների բաշխման մոտեցումները հիմնավոր է,</p> <p>10) աշխատողների ընտրության կարգը հիմնավոր է,</p> <p>11) կազմակերպության կառավարմանն առընչվող փաստաթղթերի ձևավորումը ամբողջական և հիմնավոր է,</p> <p>12) կնքվելիք պայմանագրերի կազմը և բովանդակությունը իրավաբանորեն ճիշտ է,</p> <p>13) կառավարման արդյունավետության գնահատման մոտեցումները հիմնավոր է:</p>
41.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կատարել շուկայի հետազոտման և գնահատման գործողություններ
42.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է մեկնաբանում <<շուկա>> հասկացությունը,</p> <p>2) շուկայի հետազոտման անհրաժեշտությունը հիմնավորում է,</p> <p>3) շուկայի հետազոտման հիմնական ուղղությունները բացահայտում է,</p> <p>4) շուկայի հետազոտման գործընթացի փուլերը ճիշտ է բնութագրում,</p> <p>5) ըստ փուլերի շուկայի հետազոտման մեթոդների ընտրությունը հիմնավոր է,</p>

		<p>6) շուկայական պահանջարկի ծավալի բացահայտման մոտեցումները ճիշտ է,</p> <p>7) շուկայի վրա ազդող գործոնների և գնորդի վարքագծի գնահատումը ճիշտ է,</p> <p>8) շուկայական մրցակցության գնահատումը հիմնավոր է,</p> <p>9) շուկայի հատվածավորումը իրատեսական է,</p> <p>10) մարքեթինգի գաղափարների /4P և 7P/ նշանակությունը ճիշտ է բացահայտում,</p> <p>11) մարքեթինգային ռազմավարության մշակման մոտեցումները հիմնավորված է:</p>
43.	Ուսումնառության արդյունք 4	Բնութագրել կազմակերպության ռեսուրսները և գնահատել օգտագործման արդյունավետությունը
44.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) կազմակերպության ռեսուրսների կազմը և կառուցվածքը ճիշտ է բացահայտում,</p> <p>2) կազմակերպության ռեսուրսների խմբերի միջև օպտիմալ հարաբերակցության ապահովման անհրաժեշտությունը հիմնավորում է,</p> <p>3) նյութական ռեսուրսների խմբերի տնտեսագիտական բնութագրերը ճիշտ է,</p> <p>4) աշխատանքային ռեսուրսների բնութագիրը և դրանց առընչվող ցուցանիշների մեկնաբանությունը ճիշտ է,</p> <p>5) աշխատանքի տեխնիկական նորմավորման էությունը ճիշտ է բացատրում, նորմաների մեծության ձևավորման մեխանիզմը ճիշտ է ներկայացնում,</p> <p>6) ֆինանսական ռեսուրսների հետ կապված հասկացությունների բացատրությունը ճիշտ է,</p> <p>7) ֆինանսական ռեսուրսների համալրման աղբյուրների առանձնահատկությունները ճիշտ է մեկնաբանում,</p> <p>8) ռեսուրսների պահանջվելիք մեծության հաշվարկման մոտեցումները հիմնավոր է,</p> <p>9) հիմնական կապիտալի առանձին խմբերի օգտագործման արդյունավետության ցուցանիշների հաշվարկը և արդյունքների գնահատումը ճիշտ է,</p> <p>10) շրջանառու կապիտալի օգտագործման արդյունավետության ցուցանիշների հաշվարկը և արդյունքների գնահատումը ճիշտ է,</p> <p>11) աշխատանքային ռեսուրսների օգտագործման արդյունավետության ցուցանիշների հաշվարկը և արդյունքների գնահատումը ճիշտ է,</p> <p>12) ռեսուրսների օգտագործման վերաբերյալ պարզ վերլուծական գործողությունները և ըստ արդյունքների</p>

		Եզրահանգումները հիմնավոր է:
45.	Ուսումնառության արդյունք 5	Կատարել ծախսերի հաշվարկ, ձևավորել ապրանքի /ծառայության/ գինը
46.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) <<ծախս>> հասկացության բովանդակությունը ճիշտ է մեկնաբանում, 2) տարբերակում է ծախսերի խմբերը, 3) ծախսերը հիմնավորող փաստաթղթերի տեսակները և վավերապայմանները ճիշտ է ներկայացնում, 4) ծախսերի տարբեր խմբերի հաշվապահական ձևակերպումները ճիշտ է, 5) ապրանքների տարբեր տեսակների և ծառայությունների տարբեր խմբերի համար պահանջվող ծախսերի կազմը հիմնավոր է ներկայացնում, 6) ապրանքի կամ ծառայության ինքնարժեքի մեջ ներառվող ծախսերի հոդվածները ճիշտ է ներկայացնում, 7) ինքնարժեքի տարբեր հոդվածների մեծության հաշվարկման մեթոդաբանությունը ճիշտ է կիրառում, 8) հաշվում է ապրանքի կամ ծառայության միավորի ինքնարժեքը, 9) ինքնարժեքի իջեցման հնարավորությունները ճիշտ է գնահատում, 10) ինքնարժեք-շուկայական գին մարժայի տարբերության հիմնավորումը ճիշտ է, 11) անհատական գնից շուկայական գնի անցման տրամաբանությունը բացատրում է:
47.	Ուսումնառության արդյունք 6	Մշակել բիզնես պլան և գործողությունների ծրագիր
48.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) բիզնես գործունեության համար բիզնես պլանի անհրաժեշտությունը հիմնավորում է, 2) բիզնես պլանի բաժինների բովանդակության մեկնաբանությունները ճիշտ է, 3) բիզնես պլանի մշակման համար անհրաժեշտ ելակետային տվյալների կազմը և ձեռք բերման աղբյուրները ճիշտ է ներկայացնում, 4) ճիշտ է կատարում SWOT վերլուծություն, 5) SWOT վերլուծության արդյունքները կիրառում է բիզնես պլանը մշակելու գործընթացում, 6) բիզնես պլանով նախատեսվող միջոցառումները հիմնավորված է, 7) բիզնես պլանի կատարումն ապահովող գործողությունների ծրագիրը, ժամանակացույցը հիմնավոր է, 8) բիզնես պլանի կատարումն ապահովող ռեսուրսների մեծությունները ճիշտ է սահմանվել,

		9) բիզնես պլանով նախատեսված միջոցառումների իրականացման ռիսկերը և դրանց հաղթահարման քայլերը հիմնավոր են:
49.	Ուսումնառության արդյունք 7	Հաշվել հարկեր, տուրքեր, կազմել ֆինանսական հաշվետվություններ
50.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) հարկային օրենսդրության հիմնական դրույթները ճիշտ է մեկնաբանում, 2) հարկային օրենսդրության հիմնական հասկացությունները ճիշտ է բացատրում, 3) հարկերի և տուրքերի մեծությունը հաշվելու համար կիրառվող ելակետային ցուցանիշների հաշվարկը ճիշտ է կատարում, 4) հարկերի և տուրքերի մեծությունը ճիշտ է հաշվարկում, 5) հարկերի վճարման ժամկետների գնահատումը համապատասխանում է օրենսդրության պահանջներին, 6) ֆինանսական հաշվետվությունների կազմը ճիշտ է ներկայացնում, 7) անհրաժեշտ ֆինանսական հաշվետվությունները ճիշտ է լրացնում, 8) ստուգումների իրականացման իրավական ակտերի պահանջները ճիշտ է բացատրում, 9) ստուգումների հետ կապված տնտեսվարողի իրավունքներն ու պարտականությունները ճիշտ է ներկայացնում:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՋԵՐՄԱՄՇԱԿՄԱՆ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՍԿԶՐՈՒՆՔԸ»		
51.	Մոդուլի դասիչը	ՄՋՄՍԱ-4-17-005
52.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել ջերմային մշակման սարքավորումների կառուցվածքի, աշխատանքի սկզբունքի վերաբերյալ գիտելիքներ և սարքավորումները շահագործելու ու սպասարկելու կարողություններ:
53.	Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
54.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՄՋՄՍԱ-4-17-001 «Ճարտագիտական գրաֆիկա», ՄՋՄՍԱ-4-17-002 «Մասնագիտական եզրույթներ», ՄՋՄՍԱ-4-17-003 «Սանիտարիայի և հիգիենայի պահպանում» մոդուլները:

55.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
56.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել ջերմաագրեգատների աշխատանքի մեխանիզմը
57.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է բացատրում ջերմաագրեգատների անհրաժեշտությունը մսամթերքի արտադրությունում, 2) ճիշտ է ներկայացնում ջերմաագրեգատների կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, 3) ճիշտ է ներկայացնում ջերմաագրեգատների շահագործման անվտանգության կանոնները, 4) ճիշտ է ներկայացնում հրդեհային անվտանգության և հակահրդեհային պաշտպանության կանոնները, 5) ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրաանվտանգության կանոնները, 6) ճիշտ է ներկայացնում անվտանգության կանոնների խախտման հետևանքները և պատասխանատվությունը:
58.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել եփման կաթսաների աշխատանքային մեխանիզմը
59.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է բացատրում կաթսաների անհրաժեշտությունը մսամթերքի արտադրությունում, 2) ճիշտ է ներկայացնում կաթսաների կառուցվածքը և աշխատանքային սկզբունքը, 3) ճիշտ է ներկայացնում կաթսաների շահագործման անվտանգության կանոնները, 4) ճիշտ է ներկայացնում հրդեհային անվտանգության և հակահրդեհային պաշտպանության կանոնները, 5) ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրաանվտանգության կանոնները, 6) ճիշտ է ներկայացնում անվտանգության կանոնների խախտման հետևանքները, պատասխանատվությունը:
60.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել ծխագեներատորների աշխատանքային մեխանիզմը
61.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է բացատրում ծխագեներատորների անհրաժեշտությունը մսամթերքի արտադրությունում, 2) ճիշտ է ներկայացնում ծխագեներատորների կառուցվածքը, 3) ճիշտ է ներկայացնում ծխագեներատորների շահագործման անվտանգության կանոնները, 4) ճիշտ է ներկայացնում հրդեհային անվտանգության և հակահրդեհային պաշտպանության կանոնները, 5) ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրաանվտանգության կանոնները, 6) ճիշտ է ներկայացնում անվտանգության կանոնների խախտման հետևանքները, պատասխանատվությունը:
62.	Ուսումնառության արդյունք 4	Կատարել ջերմամշակման սարքավորումների շահագործում

63.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է կատարում ջերմամշակման սարքավորումների միացումները, 2) ճիշտ է կատարում ջերմամշակման սարքավորումների շահագործում և փորձարկում, 3) ճիշտ է կատարում ջերմամշակման սարքավորումների անջատում:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԵՐՇԻԿԵՂԵՆԻ ԹԱՂԱՆԹՆԵՐԻ ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ ԵՎ ՏԵՍԱԿԱՎՈՐՈՒՄ»		
64.	Մոդուլի դասիչը	ՄՋՄՍԱ-4-17-006
65.	Մոդուլի նպատակը	Ուսանողի մոտ ձևավորել թաղանթների դասակարգման և տեսականու վերաբերյալ գիտելիքներ: Ավարտելով այս մոդուլն ուսանողը կկարողանա ճիշտ դասակարգել երշիկեղենի թաղանթները ըստ տեսակների, կիրառել թաղանթների տեսակների առանձնահատկությունները ջերմային մշակման գործընթացում:
66.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
67.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ հարկավոր չեն:
68.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
69.	Ուսումնառության արդյունք 1	Դասակարգել երշիկեղենի թաղանթները
70.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում թաղանթների դերը և նշանակությունը երշիկների արտադրության մեջ, 2) ճիշտ է ներկայացնում թաղանթների դասակարգման հատկանիշները, 3) ճիշտ է դասակարգում բնական թաղանթները և ներկայացնում դրանց կիրառման բնագավառները, 4) ճիշտ է դասակարգում արհեստական թաղանթները և ներկայացնում դրանց կիրառման բնագավառները:
71.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել երշիկեղենի թաղանթների տեսակների առանձնահատկությունները ջերմային մշակման գործընթացում
72.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում թաղանթների տեսականին, 2) ճիշտ է ներկայացնում ջերմային մշակման առանձնահատկությունները՝ ըստ թաղանթների տեսակների:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՎԱՐՈՒՄ»		
73.	Մոդուլի դասիչը	ՄՋՄՍԱ-4-17-007

74.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել աշխատանքային գործունեության համար համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի վարման կարողություններ: Ավարտելով այս մոդուլը ուսանողը կկարողանա լրացնել արձանագրություն և ուղեթերթիկ:
75.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
76.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ հարկավոր չեն:
77.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
78.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել աշխատանքային փաստաթղթերի բնույթը
79.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է տարբերակում աշխատանքային փաստաթղթերի ձևերը, 2) հասկանում է փաստաթղթերի բնույթը, 3) ճիշտ է ներակայացնում փաստաթղթերի կիրառման ոլորտը:
80.	Ուսումնառության արդյունք 2	Վարել աշխատանքային փաստաթղթեր
81.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է լրացնում արձանագրություններ, 2) ճիշտ է լրացնում ուղեթերթիկը, 3) ժամանակին է հանձնում կազմված փաստաթղթերը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄՍԱՄԹԵՐՔԻ ՆՍԵՑՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ»		
82.	Մոդուլի դասիչը	ՄՋՄՍԱ 4-17-008
83.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել մասնաբերքի նստեցման գործընթացի իրականացման կարողություններ: Ավարտելով այս մոդուլը՝ ուսանողը կկարողանա իրականացնել մասնաբերքների նստեցման գործընթացը, հսկել նստեցման խցերի ջերմային ռեժիմները:
84.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
85.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՄՋՄՍԱ-4-17-005 «Ջերմամշակման

		սարքավորումների կառուցվածքը և աշխատանքային սկզբունքը» և ՄՋՄՍԱ-4-17-007 «Աշխատանքային փաստաթղթերի վարում» մոդուլները:
86.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
87.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել նստեցման դերն ու նշանակությունը
88.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է բացատրում նստեցման անհրաժեշտությունը մասնաթերքի արտադրության համար, 2) ճիշտ է բացատրում նստեցման ռեժիմները կախված մասնաթերքի տեսակից և առաձնահատկությունից, 3) ճիշտ է ներկայացնում նստեցման գործընթացի ժամանակ առաջացած խոտանները:
89.	Ուսումնառության արդյունք 2	Իրականացնել մասնաթերքի նստեցման գործընթացը
90.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է կատարում մասնաթերքի դասավորումը շրջանակների վրա, 2) իրականացնում է մասնաթերքի կշռում, գրանցում և ընդունում, 3) իրականացնում է մասնաթերքի տեղափոխումը նստեցման խուց, 4) ճիշտ է հսկում նստեցման խցի ջերմային ռեժիմները, 5) ճիշտ է կատարում նստեցման գործընթաց անցած մասնաթերքի կենտրոնի ջերմաստիճանի չափում և գրանցում, 6) ճիշտ է հայտնաբերում և գրանցում նստեցման գործընթացի հետևանքով առաջացած խոտանները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄՍԱՄԹԵՐՔԻ ՉՈՐԱՑՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ»		
91.	Մոդուլի դասիչը	ՄՋՄՍԱ-4-17-009
92.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել մասնաթերքի չորացման գործընթացի առանձնահատկությունների և ռեժիմների վերաբերյալ գիտելիքներ և դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ: Ավարտելով այս մոդուլը՝ ուսանողը կկարողանա իրականացնել և հսկել մասնաթերքների չորացման գործընթացը, գնահատել պատրաստի մթերքի զգայորոշման ցուցանիշները:
93.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ

94. Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՄՋՄՍԱ-4-17-008 «Մսամթերքի նստեցման գործընթացի կազմակերպում» մոդուլը:
95. Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
96. Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել մսամթերքի չորացման դերն ու նշանակությունը
97. Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է բացատրում չորացման գործընթացի անհրաժեշտությունը մսամթերքի արտադրության համար, 2) ճիշտ է ներկայացնում չորացման ռեժիմները՝ ըստ արտադրատեսակների:
98. Ուսումնառության արդյունք 2	Իրականացնել մսամթերքի չորացման գործընթացը
99. Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է դասավորում չորացման ենթակա մսամթերքը խցում, 2) ճիշտ է հսկում չորացման խցերի ջերմային ռեժիմները՝ ըստ արտադրատեսակների, 3) ճիշտ է որոշում և գրանցում չորացման գործընթաց անցած մսամթերքի զգայաբանական ցուցանիշները, 4) հայտնաբերում և գրանցում է չորացման գործընթացի հետևանքով առաջացած խտանները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄՍԱՄԹԵՐՔԻ ԿԱՐՄԵՑՄԱՆ ԵՎ ՏԱՊԱԿՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ»	
100. Մոդուլի դասիչը	ՄՋՄՍԱ-4-17-010
101. Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել մսամթերքների կարմրեցման և տապակման գործընթացների առանձնահատկությունների և ռեժիմների վերաբերյալ գիտելիքներ և դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ: Ավարտելով այս մոդուլը՝ ուսանողը կկարողանա իրականացնել և հսկել մսամթերքի կարմրեցման և տապակման գործընթացները, գնահատել պատրաստի մթերքի զգայորոշման ցուցանիշները:
102. Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
103. Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՄՋՄՍԱ-4-17-009 «Մսամթերքի չորացման գործընթացի կազմակերպում» մոդուլը:
104. Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների

		բավարար մակարդակի ապահովումն է:
105.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել կարմրեցման և տապակման դերն ու նշանակությունը
106.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է բացատրում կարմրեցման և տապակման անհրաժեշտությունը մսամթերքի արտադրությունում, 2) ճիշտ է ներկայացնում կարմրեցման և տապակման ռեժիմները՝ ըստ արտադրատեսակների:
107.	Ուսումնառության արդյունք 2	Իրականացնել կարմրեցման և տապակման գործընթացները
108.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է հսկում կարմրեցման խցերի ջերմային ռեժիմները, 2) ճիշտ է չափում և գրանցում կարմրեցված և տապակված մսամթերքի կենտրոնի ջերմաստիճանը, 3) հայտնաբերում և գրանցում է կարմրեցման և տապակման գործընթացների հետևանքով առաջացած խտտանները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄՍԱՄԹԵՐՔԻ ԾԽԵՑՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ»		
109.	Մոդուլի դասիչը	ՄՋՄՍԱ-4-17-011
110.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել մսամթերքների ծխեցման գործընթացի առանձնահատկությունների և ռեժիմների վերաբերյալ գիտելիքներ և դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ: Ավարտելով այս մոդուլը՝ ուսանողը կկարողանա իրականացնել և հսկել մսամթերքների ծխեցման գործընթացը, կատարել պատրաստի մթերքի զգայորոշում:
111.	Մոդուլի տևողությունը	64 ժամ
112.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՄՋՄՍԱ-4-17-010 «Մսամթերքի կարմրեցման և տապակման գործընթացների կազմակերպում» մոդուլը:
113.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
114.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել ծխեցման դերն ու նշանակությունը մսամթերքի արտադրությունում
115.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում ծխեցման գործընթացի կարևորությունը,

		2) ճիշտ է ներկայացնում ծխեցման եղանակները, 3) ճիշտ է ներկայացնում սառը և տաք ծխեցման ռեժիմները՝ ըստ արտադրատեսակների:
116.	Ուսումնառության արդյունք 2	Պատրաստել փայտաթեփի խառնուրդ
117.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնել ծխեցման համար օգտագործվող փայտատեսակները և դրանց հատկությունները, 2) ներկայացնել փայտաթեփին ներկայացվող պահանջները, 3) պատրաստել փայտաթեփի խառնուրդ ծխի ստացման համար, 4) գնահատել պատրաստված խառնուրդի որակը:
118.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ստանալ ծխագլորշային խառնուրդ ծխագեներատորներում
119.	Կատարման չափանիշներ	1) կատարել փայտային վառելիքի (թեփ, տաշեղ, չորսվակ) բեռնում և կրակի ստացում, 2) կարգավորել ծխի և օդի հոսքերի արագությունը ծխաօդային խառնուրդ ստանալու նպատակով:
120.	Ուսումնառության արդյունք 4	Իրականացնել մսամթերքի ծխեցում
121.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է դասավորում ծխեցման ենթակա մսամթերքները խցերում՝ ըստ արտադրատեսակների, 2) ճիշտ է հսկում ծխեցման խցերի ջերմային ռեժիմները, 3) ճիշտ է չափում և գրանցում ծխեցված մսամթերքների կենտրոնի ջերմաստիճանը, 4) հայտնաբերում և գրանցում է ծխեցման գործընթացների հետևանքով առաջացած խոտանները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄՍԱՄԹԵՐՔԻ ԵՓՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ»		
122.	Մոդուլի դասիչը	ՄՋՄՍԱ-4-17-012
123.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել մսամթերքի եփման գործընթացի առանձնահատկությունների և ռեժիմների վերաբերյալ գիտելիքներ և դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ: Ավարտելով այս մոդուլը՝ ուսանողը կկարողանա իրականացնել և հսկել մսամթերքների եփման գործընթացը, շահագործել տեխնիկական միջոցները, կատարել եփված մսամթերքների զգայորոշում:
124.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
125.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՄՋՄՍԱ-4-17-011 «Մսամթերքի

		ծխեցման գործընթացի կազմակերպում» մոդուլը:
126.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
127.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել եփման դերն ու նշանակությունը մսամթերքի արտադրությունում
128.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում եփման նպատակը և սկզբունքները, 2) ճիշտ է ներկայացնում եփման ռեժիմները՝ ըստ արտադրատեսակների:
129.	Ուսումնառության արդյունք 2	Իրականացնլ մսամթերքների եփման գործընթացը
130.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է կատարում նախապատրաստական աշխատանքները, 2) ճիշտ է դասավորում մսամթերքները եփման սարքերում, 3) ճիշտ է հսկում եփման սարքերի ռեժիմները, 4) ճիշտ է չափում և գրանցում եփված մսամթերքների կենտրոնի ջերմաստիճանը, 5) հայտնաբերում և գրանցում է եփման գործընթացների հետևանքով առաջացած խոտանները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄՍԱՄԹԵՐՔԻ ՀՈՎԱՑՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ»		
131.	Մոդուլի դասիչը	ՄՋՄՍԱ-4-17-013
132.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել մսամթերքի հովացման գործընթացի առանձնահատկությունների և ռեժիմների վերաբերյալ գիտելիքներ: Ավարտելով այս մոդուլը՝ ուսանողը կկարողանա իրականացնել և հսկել մսամթերքների հովացման գործընթացը, կատարել հովացված մսամթերքների զգայորոշում:
133.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
134.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՄՋՄՍԱ-4-17-012 «Մսամթերքի եփման գործընթացի կազմակերպում» մոդուլը:
135.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:

136.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հովացման դերն ու նշանակությունը մասնաբերքի արտադրությունում
137.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է բացատրում հովացման անհրաժեշտությունը մասնաբերքի արտադրությունում, 2) ճիշտ է տարբերակում հովացվող երշիկների տեսակները, 3) ճիշտ է ներկայացնում հովացման եղանակները և ռեժիմները՝ ըստ արտադրատեսակների:
138.	Ուսումնառության արդյունք 2	Իրականացնել մասնաբերքների հովացման գործընթացը
139.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է դասավորում հովացման ենթակա մթերքը խցերում կամ ցնցուղի տակ, 2) ճիշտ է հսկում հովացման գործընթացի ջերմային ռեժիմները, 3) ճիշտ է չափում և գրանցում հովացված մասնաբերքների կենտրոնի ջերմաստիճանը, 4) հայտնաբերում և գրանցում է հովացման գործընթացների հետևանքով առաջացած խոտանները, 5) կատարում է հովացրած մասնաբերքի հանձնում:

**Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 0721.05.4
«Մասնաբերքի արտադրություն» մասնագիտության 0721.05.01.4 «Օպերատոր-
ապարատավար՝ մասնաբերքի ջերմային մշակման սարքավորումների» որակավորման
օրինակելի ուսումնական պլան**

N	Առարկայախմբեր, առարկաներ և մոդուլներ	Շաբաթների թիվը	Ուսանողի առավելագույն բեռնվածությունը, ժամ	Պարտադիր լսարանային պարապմունքներ, ժամ	Ուսուցման երաշխավորվող տարին
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ, ՍՈՑԻԱԼ - ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքներ		108	72	1
2.	Քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի հիմունքներ		27	18	1
3.	Իրավունքի հիմունքներ		54	36	1
4.	Պատմություն		54	36	1
5.	Օտար լեզու		90	60	1
6.	Ֆիզիկական կուլտուրա		90	60	1
7.	Լանդշաֆտագիտություն և էկոլոգիայի հիմունքներ		54	36	1
8.	Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր		42	28	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		519	346	
	ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
1.	Հաղորդակցություն		54	36	1
2.	Անվտանգություն և առաջին օգնություն		54	36	1
3.	Համակարգչային օպերատորություն		54	36	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		162	108	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Ճարտարագիտական գրաֆիկա		54	36	1
2.	Մասնագիտական եզրույթներ		66	44	1
3.	Սանիտարիայի և հիգիենայի պահպանում		54	36	1
4.	Ձեռներեցություն		108	72	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		282	188	
	ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Ջերմամշակման սարքավորումների կառուցվածքը և աշխատանքային սկզբունքը		108	72	1
2.	Երշիկեղենի թաղանթների դասակարգում և տեսակավորում		54	36	1

3.	Աշխատանքային փաստաթղթերի վարում		54	36	1
4.	Մասնաթերքի նստեցման գործընթացի կազմակերպում		54	36	1
5.	Մասնաթերքի չորացման գործընթացի կազմակերպում		54	36	1
6.	Մասնաթերքի կարմրեցման և տապակման գործընթացների կազմակերպում		54	36	1
7.	Մասնաթերքի ծխեցման գործընթացի կազմակերպում		96	64	1
8.	Մասնաթերքի եփման գործընթացի կազմակերպում		54	36	1
9.	Մասնաթերքի հովացման գործընթացի կազմակերպում		54	36	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		582	388	
	ԸՆՏՐՈՎԻ		54	36	
	ՊԱՀՈՒՍՏԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐ		21	14	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	30	1620	1080	
	ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ		100		
	ՊՐԱԿՏԻԿԱ	8			
	ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ	2			
	ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ	1			
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	41			